

posuit modi expressionem cui dixit
 spiritus sanctus superueniet in te
 et virtus altissimi obumbrabit tibi.
 Quinto posuit exemplum cui dixit
 ecce elizabeth cognata tua pariet fi-
 lum in senectute sua. Sexto affig-
 nauit sufficientem rationem ad pre-
 dicta cum dixit quia non erit impossi-
 bile apud deum omne verbum. Si
 autem de legibus et decretis tra-
 ctare volueris primo tempore et lo-
 co litteram ponas. secundo casus. ter-
 tio littere expositionem. quarto si-
 militudo. quinto contraria. sexto solu-
 tiones. Et sic de qualibet scientia que
 ad eam pertineant secundum presens prius
 et posterius sunt dicenda. Hec dem-
 que exempla super hoc aduerbio quando
 tibi ad presens dicta sufficiant. tu
 autem ex ingenio tibi a deo prestito
 multa super hoc et super quolibet verbo
 huius versiculi. Quis quid et. pro
 tue voluntatis arbitrio poteris co-
 gitare. Nam sicut abecedario scrip-
 ture omnes voluntur. Ita super hoc
 dicto versiculo quicquid dici vel ta-
 cere debet fere posset inflecti. hanc
 igitur doctrinam super loquendo vel
 tacendo breuiter comprehensam tibi
 et alijs tuis fratribus litteratis scri-
 bere curauit. quia vita litteratorum
 potius in loquendo vel in dicendo
 quam in faciendo consistit. seneca hoc
 testante qui ait. Culpa est minime
 conueniens litterato viro occupari
 patio exercendi laceratos et dilace-
 randi virtutem. Si autem etiam super
 faciendo volueris habere doctrinam
 detrahatur de hoc versiculo istud
 verbum dicas. et in loco illius ponas
 hoc verbum facias. Unde dicatur
 Quis. quid. cur. facias. cui. quomodo

quando. requiras. Et ita fere omnia que
 dicta sunt supra. et multa alia pote-
 runt ad verbum facias aptari vti-
 liter. His demum auditis circa pre-
 dicta exercitatione intentissima et
 frequenti vultu tempus exerceas. Nam
 exercitatio ingenium et naturam sepe
 vincit. et vultus omnium magistrorum
 precepta superat. ut valeas doctri-
 nas dicendi ac faciendi in promptu
 habere. deum insuper exora qui mihi
 donauit predicta tibi narrare ut ad
 eterna gaudiat nos faciat perue-
 nire. Amen.

ExPLICIT liber de doctrina
 loquendi et tacendi ab Al-
 bertano causidico brixiensi.
 ad instructionem filiorum
 suorum compositus. Im-
 pressus ac finit Memmingi
 per Albertum Kunne de Duz-
 derstat. Anno domini. 1489.